

Arelatensis dicitur Eucherius Episcopus Lugdunensis aliquando iter fecisse cum ipso Casario Arelatensi : Casarium autem fuisse in vivis tempore Symmachi Papæ, qui sedere cepit anno 499. aperte constat ex eadem vita Sancti Casarii, apud Surium, die 27 Augusti. Itaque vel oportet librum Gennadii esse corruptum, vel fuisse duos Eucherios Lugdunenses Episcopos.

Sed quicquid de hoc sit, scripsit S. Eucherius varia opuscula, quæ Gennadius enumerat, nec satis novi an adhuc existant. Scripsit etiam teste Claudiano Episcopo Viennensi in lib. de statu animæ, eloquentissimas conciones, quæ fortasse sunt, illæ quæ sub nomine Eusebii Emeseni nunc exstant. Tribuantur Eucherio libri explanationum in Genesim, et in libros Regum. Sed Eucherii esse non possunt, cum auctor sæpe Sanctum Gregorium citet, et ad finem expositionis libri primi Regum lectorem invitet ad moralia Sancti Gregorii perlegenda : Sanctus autem Gregorius plus centum annis fuerit Eucherio posterior. Fortasse qui hos libros Eucherio tribuerunt, ex eo permoti sunt, quod Gennadius testatur scripsisse Eucherium ad Salonium, et Uranium, de obscuris sanctorum Scripturarum capitulis.

Porro auctor hujus operis in Genesim, et in libros Regum, videtur fuisse Angelus : nam in tertio libro Commentariorum in libros Regum cap. xxxi, sic loquitur : « Nostris, inquit, nuper temporibus Sanctus Gregorius Papa Evangelicis roboratus eloquiis Romanam rexit Ecclesiam, et Reverendissimi Patres Augustinus, Paulus, et alii socii eorum jubente illo venerunt in Britanniam, etc. » Atque ab hoc auctore multa eisdem pene verbis descripsit Beda in suis questionibus super libros Regum.

De Claudiano Episcopo Viennensi. 440.

Clandianus Mamertus Episcopus Viennensis æqualis Sancti Eucherii : scripsit insigne opus de statu animæ, in quo Eucherii mentionem facit, ut supra diximus. Habetur hoc opus tribus libris comprehensum in bibliotheca sanctorum Patrum tomo quarto.

De Sidonio Apollinari. 440.

Sidonius Apollinaris vir nobilissimus eodem tempore floruit. Fuit autem Episcopus Arvernensis. Scripsit varia opera soluta ora-

tionem, et carmine, ut Gennadius refert in libro de viris illustribus. Nunc exstant libri epistolarum ejus ad diversos, et carmina ejusdem simul edita.

De Joanne Cassiano. 440.

Joannes Cassianus Sancti Joannis Chrysostomi olim Diaconus, et postea ad Gallias accedens, ibique sedem figens apud Massiliam Presbyter ordinatus, scripsit Latino idiomate.

De habitibus Monachorum, et de canonicis orationum et Psalmorum modo lib. 3

Institutionum, 1

De origine, et remedio octo principum vitiorum, 8

Collationes Patrum 24

De incarnatione Verbi, 7

Et hoc opere expleto ad petitionem Leonis, postea summi Pontificis, finem vivendi fecit Theodosio juniore et Valentiniano regnantibus, ut testatur Gennadius in libro de viris illustribus. Hæc omnia exstant, et utiliter legi possunt, excepta collatione tertia decima, et paucis aliis quæ in editione Romana notata sunt.

De Vincentio Lirinensi. 440.

Vincentius monasterii Lirinensis Presbyter æqualis Cassiani fuit, quippe qui paulo post Concilium Ephesinum se scripsisse testatur, id est, tribus annis post Concilium celebratum. Scripsit opusculum parvum mole, sed virtute maximum, de prophætiis vocum novitalibus. Libellus exstat, et usitissime legitur.

De Locrote, et Sozomeno. 440.

Socrates et Sozomenus historiam Ecclesiasticam scripserunt ab eo tempore in quo desinit historia Eusebii Casariensis, usque ad tempora Theodosii junioris. Eodem tempore ipsi vixerunt, et quod dolendum est, uterque Novatianis erroribus favisse dignoscitur.

De Sixto tertio. 442.

Sixtus III. Papa sedit Romæ tempore Valentiniani tertii imperatoris. Scripsit insignem epistolam ad Joannem Antiocheum : cujus fragmentum exstat in libro Vincentii

Lirinensis. Scripsit etiam alteram ad omnes Orientales, quæ exstat in tomo primo Conciliorum. Exstant etiam duæ in tertia parte Concilii Ephesini, editionis Romæ. Exstat præterea in bibliotheca sanctorum Patrum tomo quinto secundæ editionis sub nomine Sixti tertii Pontificis liber de divitiis : et alter de castitate, et epistola de malis doctoribus : quæ tria volumina falso adscribuntur Sixto Pontifici, cum sint plena erroribus Pelagianorum. Sixtus enim, cum adhuc Presbyter esset, primus damnavit Pelagium, unde est epistola 105. Augustini ad Sixtum : ac deinde magno zelo Pelagianos insecutus est, ut testatur Prosper.

De Isodoro Pelusiota. 442.

Isidorus Pelusiota Monachus doctissimus floruit tempore Theodosii junioris, ad quem exstat ejus epistola apud Card. Baronium tomo quinto Annalium ad annum Dom. 431. Scripsit epistolas plurimas, quas Græcæ et Latine impressas habes Parisiis opera Billii anno 1585.

De S. Petro Chrysologo. 440.

Sanctus Petrus Chrysologus Episcopus Ravennas a Sixto III. Papa Episcopus creatus scripsit homilias 122. breves, sed disertas. Scripsit etiam insignem epistolam ad Eutychemet hæresiarcham, exhortans illum ad obedientiam Sancto Leoni præstandam in materia fidei potissimum. « Hortamur, inquit, te, ut iis, quæ a beatissimo Papa Romana civitatis scripta sunt, obedenter attendas : quoniam B. Petrus, qui in propria sede vivit, et præsidet, præstat querentibus fidei veritatem ». Habetur alia epistola, inter epistolas quæ præcedunt Chalcedonense Concilium.

De Sancto Leone Papa. 440.

Sanctus Leo primus Papa, jure magnus appellatus, sedit in Apostolica sede tempore Theodosii junioris, Martiani, et Leonis imp. anno Dom. 440, usque ad 461. Scripsit homilias eloquentissimas de præcipuis solemnitatibus Domini, et sanctorum, necnon epistolas ad diversos de rebus gravissimis numero nonaginta octo. Ex quibus illa ad Flavianum, quæ incipit : « Lectis dilectionis tuæ litteris », magna veneratione recepta

fuit in Synodo Chalcedonensi Act. iv. ab omnibus, et singulis Patribus : et Gelasius Papa in decreto de libris Doctorum, dicit anathema iis, qui Epistolam hanc Sancti Leonis integram, et usque ad unum iota non recipiunt.

Tribui solet Sancto Leoni liber de conflictu virtutum, et vitiorum. Sed (ut supra in Augustino diximus) S. Leonis is liber esse non potest cum in eo fiat mentio regulæ S. Benedicti.

De Sancto Nilo. 445.

Sanctus Nilus, Constantinopolitanus Monachus, S. Joannis Chrysostomi discipulus, vixit tempore Theodosii junioris, et multa scripsit de institutione Monachorum, ut refert Nicephorus lib. hist. xiv. cap. 53. Nunc exstant in Biblioth. SS. Patrum tomo quinto edit. 2. capita parenetica : item asceticum : item adversus vitia : item de Oratione centum quadraginta octo capita. Exstant etiam separatim liber S. Nili de Christiana philosophia, quo nomine monasticem significat. Citantur etiam epistolæ Nili in septima Synodo, Act. iv. Sed loci quidam ab hæreticis depravati esse dicuntur.

De Sancto Simeone Stylita. 457.

Sanctus Simeon, cognomento stylita, quia stetit in columna annis 81, floruit tempore S. Leonis imperatoris. Scripsit librum de morte assidue cogitanda, qui exstat in bibliotheca sanctorum Patrum, secundæ editionis tomo secundo. Idem scripsit epistolas pro Concilio Chalcedonensi : quæ existent, ignoro : sed earum meminit Card. Baronius tomo quinto Annalium ad annum Dom. 458. Fuit etiam alius Simeon Stylita junior, tempore Justiniani imp. cujus una epistola recitatur actione quinta Concilii Nicæni secundi : de quo vide Evagrium lib. vi. Historiæ cap. 22.

De Hilario Arelatensi. 458.

Hilarius Arelatensis Episcopus vixit tempore S. Leonis Papæ : ad quem scripsit heroico carmine historiam Geneseos usque ad septimum caput. Scripsisse dicitur præterea epistolam unam ad Sanctum Augustinum, de prædestinatione : cujus occasione Sanctus Augustinus scripsit libros de prædesti-

natione sanctorum, et de bono perseverantia.

Sed ea epistola non videtur esse hujus Hilarii, sed alicujus alterius: nam sanctus Prosper, in epistola quam scripsit cum Hilario ad Sanctum Augustinum de eadem re, dicit, Hilarium Arelatensem tunc fuisse Episcopum: et tamen iste Hilarius, qui scribit ad Augustinum, significat, se tunc fuisse laicum; quod etiam confirmatur ex primo capite libri de prædest. sanctorum, ubi Augustinus vocat Filios, Prosperum et Hilarium: quod certe non faceret si hic Hilarius Episcopus Arelatensis fuisset.

Scripsit denique vitam S. Honorati decessoris sui et aliqua alia brevia opuscula teste Gennadio in libro de viris illustribus. Sed opera superiora scripsit ante Episcopatum: in Episcopatu enim ob nimiam superbiam reprehenditur a Sancto Leone Papa in epistola ad Episcopos per Viennensem provinciam constitutos: postea tamen respicit, et multis virtutibus clarus sancto fine quievit.

De Sancto Prospero Aquitano. 460.

Sanctus Prosper Aquitanus Hilarii æqualis, et S. Leonis quondam notarius, Episcopus fuit Rhegiensis in Italia, vel in Gallia. Scio passim existimari Sanctum Prosperum fuisse Episcopum Rhegii in Æmilia provincia Italia: sed ego suspicor, Episcopum fuisse Rhegiensem in provincia Provincie suffraganeum Archiepiscopi Aquisani: nam video Sanctum Prosperum subscripsisse in Concilio provinciali Vasensi, et Carpenteratensi: quod argumentum est, illum fuisse Episcopum in provincia Gallie. Præterea Sancto Prospero successit in Episcopatu Faustus Rhegiensis: omnes autem Faustum, Episcopum Gallum faciunt, non Italum, ac dicunt metropolitano Aquisani subjectum, non Ravennatensi, cui subjectus est Episcopus Rhegii in Æmilia. Sed quicquid de hac re sit (nihil enim definitio) Sanctus Prosper multa præclare scripsit pro gratia Christi contra Pelagianos, sequæ S. Augustini discipulum, et defensorem acerrimum demonstravit.

Scripsit libros tres de prædicationibus, et promissionibus Dei.

De vita contemplativa alios tres.
De vocatione gentium duos.

De gratia et libero arbitrio ad Rufinum.

Responsiones ad capitula objectionum Gallicarum, Vincentianarum, et Genuensium.

De gratia Dei contra Collatorem, 4
Librum sententiarum S. Augustini, 1.
Librum de providentia Dei, 1

Epistolam unam ad Sanctum Augustinum de prædestinatione.

Commentaria in Psalmos a centesimo usque ad centesimum quinquagesimum.

Librum epigrammatum inter quæ est carmen contra ingratos.

Chronicum Eusebii et S. Hieronymi continuavit.

Observatio.

Gennadius in lib. de viris illustribus scribit, epistolam illam celebre S. Leonis ad Flavianum contra Eutychem, existimari a Sancto Prospero fuisse scriptam. At certe si ulla epistola Sancti Leonis est, illa omnino est, sive stylum, sive doctrinam Leonis attendas.

Libri de vocatione gentium tribuuntur etiam sancto Ambrosio, sed vere Prosperi sunt, non Ambrosii, ut supra demonstravimus, cum de libris Ambrosii ageremus.

Libri de providentia Dei, non videtur Prosperi, sed alicujus ex factione Gallorum, qui Semipelagianii sunt appellati. Legat prudens Lector, et judicet.

De Arnobio juniore. 445.

Arnobius, non ille qui scripsit contra gentes, et sub Diocletiano floruit, sed alius junior, qui paulo post Sanctum Leonem Papam vixisse videtur, scripsit librum titulo, Conflictus Catholici cum Serapione de Deo trino, et uno. Item de duabus in Christo substantiis in unitate persone: item de gratia, et liberi arbitrii concordia: qui libri editi sunt Coloniae anno 1596. Neque est improbabile hujus Arnobii junioris esse Commentarios in Psalmos, qui sub Arnobii nomine circumferuntur: de quibus vide quæ diximus supra in Arnobio.

De Theodoro Presbytero in Raytu. 450.

Theodorus Presbyter in monasterio Raytu, qui a Gennadio dicitur, Theodorus Presby-

ter Antiochenus, scripsit quindecim libros de incarnatione Domini: nunc exstat Commentarium de incarnatione Domini contra Nestorium et Eutychem in Bibliotheca SS. Patrum tomo 1. edit.

De Salviano Episcopo Massiliensi. 460.

Salvianus Presbyter, ac postea Episcopus Massiliensis, æqualis fuit S. Eucherii Lugdunensis, quippe qui filiorum Eucherii (habuit enim Eucherius ex legitimo conjugio ante sacerdotium duos filios, qui ipsi quoque Episcopi fuerunt), Veranii et Salonii Episcoporum, magister fuit, teste Gennadio in lib. de viris illustribus.

Porro Salvianus plurima opere scripsisse fertur. Sed nunc exstant solum, quod ego sciam, libri octo de providentia, et judicio Dei, et libri quatuor de Ecclesia, sub nomine Timothei, in quibus ita exaggerat vitia Christianorum, et maxime clericorum sui temporis, ut nimis videri posset, nisi ex vero zelo gloriae Dei, et salutis animarum, oratio ejus proficisceretur.

De Salonio Episcopo. 470.

Salonius Sancti Eucherii filius, et Salviani discipulus, scripsit in Proverbia, et Ecclesiastem Salomonis, dialogum, qui exstat in bibliotheca sanctorum Patrum tomo 1. editionis secundæ. An Episcopus fuerit Viennensis, nec ne, disputat Card. Baronius tomo VI. Annalium, ad annum Domini 441.

De Fausto Rhegiensi. 480.

Faustus ex Monacho Lirinensi factus Episcopus Rhegiensis in Gallia, vixit medio tempore inter Sanctum Prosperum et Sanctum Fulgentium: scripsit de Spiritu sancto et contra Arianos, et Macedonianos, quæ non exstant: scripsit præterea libros duos de gratia et libero arbitrio, qui exstant, et quos Gennadius in lib. de viris illust. miris laudibus effert: sed Gelasius Papa in decreto de libris apocryphis omnino rejicit: ut etiam rejiciunt et refellunt Sanctus Fulgentius, Petrus Diaconus, Alcimus Avitus, et alii. Ad Viennensis in Chronico ad annum 492. sic loquitur, « Faustus ex Abbate monasterii Lirinensis apud Regium Gallie Episcopus factus, Pelagianorum dogma destruere conatus, in errorem labitur: unde qui

ejus sensus in hac parte Catholicos prædicant, sicut Gennadius de viris illustribus scribens, omnino errant ». Ita enim liberum arbitrium tam Augustinus quam ceteri Catholici in Ecclesia Dei docent, ut illuminatio, virtus, et salus illi a Christo, per Christum, et in Christo sit. Faustus vero iste ita liberum Christianorum arbitrium docere conatur, ut illuminatio, virtus, et salus non a Christo, sed a natura sit: contra hunc scribit Beatissimus Avitus Viennensis Episcopus lucidissima fide, ejus redarguens errorem. Similiter et Joannes vir eruditissimus Antiochenus Presbyter.

Isidorus de viris illustribus, in Fulgentio, dicit, a Fulgentio scriptos libros septem contra Faustum, qui mira calliditate Catholicos videri volebat, cum Pelagianus esset. Auctor quoque vite Sancti Fulgentii cap. 28. testatur a Sancto Fulgentio refutatos libros duos Fausti de gratia et libero arbitrio. Et Petrus Diaconus in libro de incarnatione et gratia Christi, cap. ultimo, anathema dicit libris Fausti. Hæc admonere volui propter aliquos qui nostro tempore Faustum Catholicum fuisse contendunt.

De Ænæa Gazo. 490.

Ænæas Gazus vir doctissimus scripsit dialogum insignem de animæ immortalitate, et corporum resurrectione, quem inscripsit Theophrastum, quia persona principalis in dialogo nominatur Theophrastus: ætatem suam ipse aperit in extremo dialogo, ubi dicit, se vidisse sanctos illos, qui in persecutione Vandalica abscissis linguis optime loquebantur: hoc autem contigisse imperante Zenone, notum est ex Victore Uticensi de persecutione Vandalica.

De Cereali. 490.

Cerealis Episcopus Africanus, scripsit contra Maximum Episcopum Ariantum, librum de fide, qui exstat in bibliotheca sanctorum Patrum, tomo IV. editionis secundæ, ejus meminit Gennadius Massiliensis.

De Sancto Victore Uticensi. 490.

Sanctus Victor Uticensis Episcopus scripsit libros tres de persecutione Vandalica lectu dignissimos ob insignium Martyrum fortitudinem, qui in ea persecutione clarue-

runt. Vixit autem ipse regnante Zenone imperatore, ut ipse testatur lib. III. de persecutione Vandalica, id est, circa annum Domini 490.

De Gennadio Massiliensi. 490.

Gennadius Massiliensis Presbyter, et postea Episcopus, vixit tempore Gelasii Papæ, circa annum Domini 490. nam ad ipsum Gelasium misisse librum suum de fide testatur ipse Gennadius in extremo lib. suo de viris illustribus, quamvis non in omnibus codicibus liber Gennadii inveniatur completus.

Scriptit librum de Ecclesiasticis dogmatibus, qui exstat inter libros Sancti Augustini; et hic esse creditur liber, quem ipse misit ad Gelasium.

Scriptit etiam librum de viris illustribus, in quo suspicionem non parvam reliquit suæ non rectæ fidei. Laudavit enim Cassianum, et Faustum, qui Semipelagiani fuerunt, et Sanctum Prosperum depressit, qui pro gratia Dei contra Pelagium fortissime dimicavit.

Scriptit præterea multa alia, quæ ipse commemorat in extremo libro de viris illustribus, sed ea non exstant, aut certe ad manus meas non venerunt.

De Pomerio. 490.

Pomerius, alias Julianus Pomerius, Presbyter, vivebat cum Gennadio catalogum suum scriberet; scripsit autem per modum dialogi libros octo de natura animæ, qui videntur excerpti ex libris octo Gregorii Nyseni, de Philosophia, sive potius Nemesii Philosophi, de anima: scripsit etiam prognosticon tribus libris comprehensum, sed diversum ab eo, quod diu postea scripsit Sanctus Julianus Archiepiscopus Toletanus, vide Card. Baronium in notis martyrologii, die 8. Martii

De S. Gelasio Papa. 492.

Sanctus Gelasius Papa primus sedit in Apostolica Sede ab anno Domini 492. usque ad annum 496. scripsit epistolas aliquot insignes ad imp. et alios, quæ exstant. Scripsit tomum de vinculo anathematis, qui exstat inter epistolas ejus decretales. Scripsit etiam librum contra Pelagianos, qui exstat inter quintam et sextam epistolam,

in editione Romana. Scripsit etiam hymnos Ecclesiasticos ad imitationem S. Ambrosii, et libros quinque contra Nestorium, et Eutychem, teste Anastasio bibliothecario, in vita S. Gelasii. De hoc opere dubitatio existit, an exstet, vel perierit: circumfertur enim liber sub nomine Gelasii Papæ de duabus naturis Christi contra Eutychem; sed non videtur hic liber esse Gelasii Papæ, et multo minus esse ille, de quo loquitur Anastasius, et de quo etiam loquitur Gennadius Massiliensis in lib. de viris illustribus. Non esse hunc librum Gelasii Papæ, videtur manifestum, quia in hoc libro citatur tanquam unus ex catholicis et S. Patribus Eusebius Cæsariensis, quem tamen hæreticum Ariannum fuisse, et Origenis acerrimum defensorem, notum erat S. Gelasio, qui hac de causa reprobativè opera Eusebii Cæsariensis in decreto de libris apocryphis; adde quod iste auctor, Græcus fuit, non Latinus, cum inter S. Patres non posuerit Hieronymum, Augustinum Leonem, etc. Non esse hunc eundem librum eum cujus mentio est apud Anastasium, et Gennadium, ex eo colligitur, quod Anastasius dicit opus illud Gelasii divisum fuisse in quinque libros: Gennadius autem dicit fuisse grande volumen: hic vero unius est, et non magnus liber. Non desunt, qui hunc librum velint esse Gelasii Cæsariensis, cujus meminit S. Hieronymus in lib. de script. Eccles. in Gelasio. Sed iste Gelasius ad tempora Eutychetis non venit, cum post ipsum defunctum fuerit Episcopus Cæsareæ Paulus, et post Paulum Eulogius, antequam hæresis Eutychetis appareret, ut Card. Baronius demonstrat tomo VI. ad annum Christi 496. Præterea ab eo tempore, quo scripsit S. Hieronymus librum de Script. Eccles. quod erat annus 44. Theodosii senioris, usque ad exortam hæresim Eutychetis, qui primum apparuit anno 42. Theodosii junioris, sunt anni paulo minus sexaginta: nam Theodosius senior supervixit tribus annis, quibus si addas annos Arcadii tredecim, et annos Theodosii junioris quadraginta duos, fient anni quinquaginta octo: neque credibile est Gelasium scripsisse contra Eutychem ipso primo anno, quo errorem suum manifestare cepit, sed post ejus hæresim jam promulgatam, et fortasse etiam damnatam: quare credibile est, eum, aut non supervixisse usque ad hæresim Eutychetis, aut plane decrepitum fuisse, et ineptum ad scribendum, quando hæresis

Eutychiana confutanda erat: non enim verisimile est, eum fuisse adolescentem, aut puerum, quando a S. Hieronymo inter scriptores Ecclesiasticos numeratus est. Alii sunt, qui librum istum Gennadii esse credunt, eo quod facile fuerit Gelasium pro Gennadio scribere. Sed neque hoc verisimile est, cum ipse Gennadius Catalogum librorum suorum scripserit, et hoc opus inter alios non numeravit. Card. Baronius tomo VI. Annalium ad annum Christi 496. probat satis apertis conjecturis, auctorem libri fuisse Gelasium Cyzicenum, de quo nunc dicemus.

De Gelasio Cyziceno. 495.

Gelasius Cyzicenus vixit tempore Basilici imperatoris, sive potius Tyranni, circa annum Domini 476. ut ipse testatur in præfatione librorum de actis Nicænæ Synodi. Scripsit historiam de actis Nicænæ Synodi tribus libris comprehensam, quæ nuper excusa est in primo tomo Conciliorum generalium Græce et Latine Romæ editorum. Scripsisse etiam creditur librum de duabus naturis Christi contra Eutychem, qui liber hæcenus est editus sub nomine Gelasii Papæ. Conjecturæ, cur auctor hujus libri existimari possit Gelasius iste Cyzicenus, hæc sunt:

Prima, quod non inveniatur alius Gelasius, cui liber ille tribui possit.

Secunda, quia in hoc auctore conveniunt nomen, et tempus, ut notum est.

Tertia, quia in præfatione historiæ de Actis Nicænæ Synodi, scribit, se disputasse cum Eutychianis.

Quarta, quia sicut Gelasius in historia Nicænæ Synodi, lib. II. mirifice laudat Eusebium Cæsariensem, cumque affirmat nunquam adhæsisse Arianis: sic etiam auctor libri de duabus naturis Christi, ponit eundem Eusebium Cæsariensem inter sanctos, et probatissimos Patres, Athanasium, Nazianzenum, et alium ejusdem gloriæ.

Quinta, quia stylus est omnino similis, simplex, et nudus omnibus ornamentis. Quomodo autem intelligi debeat, quod iste auctor dicit in libris de duabus naturis Christi, remanere in Eucharistia, panis et vini naturam, diximus in controversiis lib. II. de Eucharist. cap. 27.

De Gilda sapiente. 495.

Gilda cognomine sapiens scripsit de exci-

dio Britanniae, quod incidit in annum Dom. 445. Scripsit etiam reprehensionem acrem in eorum Britanniae: nam propter peccata populi, et maxime propter peccata cleri iratus Deus immitit flagella hujusmodi. Exstant hæc opera in bibliotheca S. Patrum tomo quinto editionis secundæ.

De Vigilio. 495.

Vigilius scripsit libros quinque valde eruditos contra Nestorium, et Eutychem, pro defensione epistolæ S. Leonis, et Concilii Chalcedonensis: ex quo conjectura est, eum vixisse tempore Zenonis, et Anastasii imp. quo tempore Concilium Chalcedonense graviter oppugnabatur. Quis fuerit iste Vigilus, non satis constat; non enim potest esse S. Vigilus Episcopus Tridentinus, et Martyr: ille enim vixit tempore S. Ambrosii: ad quem etiam est epistola ejusdem Ambrosii; et ex vita ejus quæ exstat apud Lipomanum, et Surium, constat eum martyrio coronatum sub Silicone Honorii imperatoris Duce. Vide de hac re Card. Baronium tomo quinto Annalium ad annum Dom. 400. accuratissime disserentem.

De Paschasio Diacono Cardinali. 469.

Paschasius Diaconus Card. Rom. Ecclesiæ, floruit sub Gelasio, Anastasio, et Symmacho Pontificibus Romanis. Vir fuit magnæ sanctitatis, et doctrinæ, et scripsit libros duos de Spiritu sancto, rectissimos, et valde luculentos: sic enim loquitur S. Gregorius lib. IV. dialog. cap. 40. Hi libri exstant in bibliotheca S. Patrum tomo IX. edit. secundæ.

De S. Casario Arelatensi. 499.

Sanctus Casarius Episcopus Arelatensis vixit tempore Symmachi Papæ, et Theodorici regis Italiae, ut in ejus vita scribit Cyrilianus ejus discipulus, apud Surium die 27. Augusti: itaque falsum esse videtur, quod Concilium Arelatense tertium, cui præfuit S. Casarius, celebratum sit æra 461. id est, anno Dom. 423. Sed (ut habet alia lectio) æra 492. id est anno 454. Falsum quoque est, quod Trithemius scripsit, hunc S. Casarium floruisse anno 670. et veritas est in medio; pervenit enim ad annum 499. Ex-

stant ejus homiliæ 46. in bibliotheca S. Patrum tomo II. edit. secunda.

SECLUM SEXTUM AB ANNO 500. AD 600.

De S. Fulgentio.

Sanctus Fulgentius Carthaginensis, Episcopus Ruspensis, vir sanctissimus et doctissimus, floruit tempore Thrasymundi Regis, ad quem scripsit libros. Obiit anno Dom. 529. vitæ sue anno 65. Episcopatus autem 25. ut Card. Baronius annotat tom. VI. Annalium. Scripsit plura teste Isidoro in lib. de viris illustr. quorum multa perierunt. Exstant nunc in editione Antuerpiensi anni 1574.

Ad Thrasymundum regem. lib.	3
De incarnatione et gratia Christi,	1
Ad Monimum,	3
Contra objectiones Arianorum,	1
Ad Donatum,	1
Ad Euthymium,	2
Ad Ferrandi questiones,	2
De fide ad Petrum, qui inter libros Augustini habetur, de quo diximus supra,	1
Epistolæ septem satis prolixæ instar librorum,	7
Denique sermones decem variorum argumentorum, qui soli supersunt, ex multis, quos scripsisse et habuisse dicitur.	

De Ennodio. 503.

Ennodius Diaconus, et postea Episcopus Ticinensis, claruit tempore Symmachi et Hormisdæ Pontificum Romanorum, scripsit anno 503. Apologeticum librum pro quarta Synodo sub Symmacho, qui receptus fuit, et probatus a quinta Synodo sub Symmacho: scripsit etiam epistolas, et alia, quæ exstant excusa Parisiis in 8.

De Petro Diacono. 503.

Petrus Diaconus æqualis S. Fulgentii fuit, ut notum est ex libris invicem scriptis. Scripsit enim Petrus hic librum de incarnatione et gratia Christi, ad S. Fulgentium, et alios Episcopos Africanos: qui liber exstat inter opera S. Fulgentii proxime ante librum S. Fulgentii de eodem argumento.

De Ferrando Diacono. 504.

Ferrandus Diaconus Carthaginensis eodem tempore scripsit paraneticum ad Regnum Comitem, qui exstat in bibliotheca sanctorum Patrum, tomo quinto edit. secunda. Scripsit etiam epistolas, quæ exstant Romæ impressæ. Scripsit denique breve compendium sanctorum canonum.

De Eugippio Abbate. 510.

Eugippius Abbas Africanus vixit tempore Sancti Fulgentii, et composuit magno labore tomos duos thesaurorum sancti Augustini: in quorum priore posuit quacumque Sanctus Augustinus scripserat de rebus obscurissimis ut de anima, de charitate, de resurrectione, de iudicio, de vita ac morte æterna. In posteriore collocavit, quæ Sanctus Augustinus disputat contra Arianos, Donatistas, Manichæos, et Pelagianos. Editum est hoc opus Basileæ anno Dom. 1542. et Venetiis anno 1543. Sed cavendæ sunt insidiæ hereticorum, qui hoc opus in lucem miserunt.

De Marcellino Comite. 520.

Marcellinus Comes vixit tempore Justiniani: nam anno Justiniani nono, et salutis 535. finem imposuit chronico suo, quod a Cassiodoro valde laudatur libro de divinis lectionibus cap. 17. exstat hoc chronicum in bibliotheca sanctorum Patrum tomo VII. edit. 2. Scripsit idem Marcellinus, teste Cassiodoro, quatuor libros de Urbe Constantinopolitana et Hierosolymitana: qui libri (ut opinor) non exstant.

De Joanne Maxentio. 520.

Joannes Maxentius Monachus, et, ut creditur, presbyter Antióchenus, vixit tempore Hormisdæ Papæ: contra cujus epistolam scripsit. Ejus opera exstant in quarto tomo bibliothecæ sanctorum Patrum. Scripsit autem Catholice fidei professionem, item libellum contra Acephalos, item dialogorum contra Nestorianos libros duos, item responsionem ad epistolam Papæ Hormisdæ, in quibus disputat adversus Nestorianos, et adversus Faustum Regiensem Semipelagianum. Et quidem Faustum, et Pelagianos egregie refellit, ex libris S. Augustini: ad Nestorianos ita refellit scribens contra Possessorem

Episcopum Africanum, ut ad Eutythianos declinare videatur. Certe S. Hormisdas Papa Possessorem defendit, et Joannem cum suis Monachis acriter insectatus est. Vide epistolam Possessoris ad Hormisdam, et responsionem Hormisdæ in ipso opere Joannis Maxentii. Scripsit autem Maxentius contra epistolam Hormisdæ, negans illam esse Hormisdæ, ne videretur contra summum Pontificem scribere: sed revera negari non potest, epistolam illam vere esse Hormisdæ.

De S. Avito Alcimo. 520.

Avitus Alcimus Episcopus Viennensis vir nobilissimus, sanctissimus, et doctissimus, floruit temporibus Papæ Hormisdæ, a quo Vicarius in Galliis constitutus est, ut constat ex epistola Hormisdæ ad ipsum. Multa scripsit et versa et soluta oratione, ut docent Gregorius Turronicus lib. II. cap. 34. et Ado Viennensis in Chronico. Ego solum legi libros quinque metricè scriptos in Genesis, et Exodum, et librum de castitate, ad sororem plane gravissimos, et venustissimos, qui exstant in bibliotheca sanctorum Patrum edit. 2. tomo VIII.

De Boëtio Severino. 520.

Boëtio Severinus, vir clarissimus, Senator et Consularis, floruit tempore Theodorici Regis Italiæ, nam ad ipsum Boëtium exstat epistola Regis Theodorici, quæ est quadragesima quinta libri primi apud Cassiodorum. Scripsit multa de re philosophica, et theologica: ac ut philosophica omittam, scripsit librum unum de Trinitate ad Symmachum socerum suum.

Item librum de unitate Trinitatis.

Item librum unum de duabus naturis Christi adversus Eutythetem.

Item librum unum de fide, ad Joannem Diaconum.

Item de consolatione philosophiæ libros quinque, partim carmine, partim prosa, eruditissimos. Obiit capite obruenteo jussu Theodorici Regis anno Dom. 521. Papiæ.

De Dionysio Exiguo. 525.

Dionysius Exiguus natione Scythæ, sed moribus Romanus, quemadmodum cognomento Exiguus, sed doctrina et sanctitate maximus, vixit tempore Theodorici regis

Italiæ et successorum ejus: nam anno 527. scripsit cyclum Paschalem, et omnia profana numeratione annorum ab imperio Diocletiani impii persecutoris, numerare cepit ab incarnatione Domini Jesu Christi. Scripsit præterea collectionem sanctorum canonum ex Concilio Ecclesiæ Catholice: quem postea imitati sunt Martinus Bracarensis et Cresconius.

De Victore Episcopo Africano. 530.

Victor Episcopus scripsit de ratione fidei Catholice ad Hunericum regem Vandalorum circa annum Dom. 536. Exstat ejus liber bibliothecæ sanctorum Patrum tomo quarto editionis secunde.

De Aurelio Cassiodoro. 530.

Aurelius Cassiodorus senator, et regi Theodorico ab epistolis fuit. Scripsit eo tempore libros XII. epistolarum variarum, et Chronicum breve ab initio mundi usque ad tempora Theodorici regis Italiæ, quæ simul excusa exstant. Scripsit etiam libros XII. de rebus gestis Gothorum, cujus operis compendium fecit Jordanus Episcopus Ravennæ, quod compendium cum libris epistolarum excusum invenitur. Deinde mundo valedicens, et monachus effectus, se rebus divinis addixit, et tum scripsit:

De institutionibus divinarum lectionum lib. duos.

In omnes Psalmos, et in Cantica canticorum Commentaria.

Historiam tripartitam ex libris Socratis, Theodreti, et Sozomeni, per Epiphanium scholasticum in Latinam linguam conversis, confecit.

Atque hæc omnia exstant. Dicitur præterea a Trithemio Cassiodorus scripsisse in Acta Apostolorum, in epistolas canonicas, et in Apocalypsim commentaria: præterea, summam divinæ Scripturæ, quam memoriale Scripturarum appellavit, quæ an exstant ignoro.

De Leontio Byzantino. 540.

Leontius Byzantinus Monachus paulo ante quintam Synodum floruisse videtur. Scripsit libros tres contra Nestorianos, et Eutythianos: nec non contra fraudes Apollinaristarum: et contra Severum: quæ omnia ex-

stant apud Henricum Canisium tomo IV. antiquae lectionis.

De S. Victore Capuano. 540.

Sanctus Victor Capuanus Episcopus vir sanctus, et doctus, tempore Justiniani imp. circa annum Dom. 545. scripsit de cyclo Paschali, teste Beda, de sex aetatibus, et de ratione temporum cap. 48. Scripsit etiam praefationem in Harmoniam Tatiani, qua ex quatuor Evangelis unum fecit. Sed recte Cardin. Baronius monet, tomo secundo Annalium ad annum Christi 474. a Victore Capuano erratum esse in nomine: Ammonii enim, non Tatiani ea Harmonia est. Vide bibliothecam sanctorum Patrum tomo quarto edit. 2.

De S. Justo Orgelitano.

Sanctus Justus Orgelitanus Episcopus vixit tempore Justiniani imperatoris: scripsit in Cantica canticorum. Exstat hoc opus in bibliotheca sanctorum Patrum tomo I. edit. secundae. Vide de hoc auctore Isidorum de scriptor. Ecclesiast. cap. 14. et de viris illustribus, cap. 34.

De Anastasio Sinaita. 544.

Anastasio Sinaita Episcopus Antiochenus vixit tempore Justiniani Imp. ut scripsit Evagrius lib. 4. hist. c. 39. scripsit multa, sed solum exstat *ἰδρυός*, id est, dux viarum, contra Acephalos, impressus Ingolstadii anno 1606. et praeterea exstant in bibliotheca sanctorum Patrum tomo I. edit. 2. Anagogicarum contemplationum in exameron libri undecim: et de fidei dogmatibus libri quinque.

De Aratore. 545.

Arator Subdiaconus. S. R. E. scripsit duos libros carminum, quibus Acta Apostolorum complexus est: eos libros Vigilio Papae obtulit, et publice eodem Papa annuente recitavit: exstant in Bibliotheca sanctorum Patrum tomo octavo.

De Junilio. 545.

Junilius Episcopus Africanus, scripsit ad Primasium item Episcopum Africanum libros duos de partibus divinae legis, qui exstant in

bibliotheca sanctorum Patrum editionis 2. tomo I. Tribuitur etiam Junilio commentariolus in prima capita Geneseos: sed ille non est Junilii, sed Bedae, citat enim sanctum Gregorium, et habetur inter opera Bedae.

De Primasio. 545.

Primasius Episcopus Africanus (tempore Vigilii Papae Constantinopoli fuit, cum quinta Synodus generalis celebraretur, ut constat ex collatione secunda ejusdem Synodi: scripsit in epistolas Sancti Pauli, et in Apocalypsim non contemnenda commentaria.

De Martino Dumiensi, alias Bracarensi.

Martinus Dumiensis monasterii Abbas, ac deinde Ecclesiae Bracarensis Episcopus: vixit circa annum Domini 572., nam praefuit Concilio secundo Bracarensi, quod habitum est Era 610. id est, anno Domini 572. sed videtur anno sequente obiisse, ut notat Card. Baronius: scripsit collectionem Canonum ex Graecis Synodis, qui exstant in tomis Conciliorum post secundam Synodum Bracarensem. Scripsit etiam de quatuor virtutum Cardinalium differentia, et alia, quae exstant in tomo quinto bibliothecae sanctorum Patrum edit. II. Meminit hujus Martini S. Isidorus in catalogo script. Eccles. cap. 22, et in lib. de viris illustribus cap. 33.

De Procopio Gazæo. 560.

Procopius Gazæus sophista, cujus meminit Photius in sua bibliotheca, scripsit in octateuchum commentaria magis ex aliorum libris, quam ex proprio ingenio: scripsit etiam in Isaiam, quae exstant excusa Parisiis Graece et Latine, dicitur etiam scripsisse in libros Regum et Paralipomenon: quae opera utrum exstant, ignoro: quando vixerit, non certum est: sed posuimus eum post annum quingentesimum, quia nec Sanctus Hieronymus, nec Gennadius, neque alii qui scripserunt ante annum quingentesimum, hunc auctorem nominaverunt.

De Joanne Climaco. 560.

Joannes Climacus Monachus religiosissimus, scripsit librum triginta graduum, quibus ascenditur ad perfectionem, unde ipse nomen Climaci invenit. Existimant aliqui re-

centiores illum floruisse anno Domini 340. sed non putamus id esse verum, tum quia nemo veterum hoc dicit, neque ex ipsius libro colligi potest: tum quia in eo libro fit mentio sancti Abbatis Sabbæ qui tempore Justiniani imp. obiit anno Domini 362., ut refert Card. Baronius tom. VI. Annalium.

De Sancto Dacio Mediolanensi. 560.

Sanctus Dacius Episcopus Mediolanensis vixit tempore Justiniani imp., teste sancto Gregorio lib. III. dialog. cap. 4. et scripsit chronicon, in cujus Chronici lib. I. cap. 40. tradit, Canticum, «Te Deum laudamus,» compositum fuisse a Sanctis Ambrosio et Augustino.

De Liberto. 560.

Libertus Archidiaconus Carthaginensis vixit paulo post quintam Synodum ut ex ejus breviario intelligi potest, scripsit enim breviarium de causa Nestorii et Eutycheus: quod breviarium exstat in II. tomo Conciliorum, et caute legendum est: sive enim ad aliquo depravatum fuerit, sive ipse auctor non bene assecutus sit historiae veritatem, non pauca in eo videntur esse perperam scripta.

De Venantio Fortunato. 570.

Venantius Fortunatus Episcopus Pictaviensis, floruit doctrina et sanctitate tempore Justinii junioris: scripsit vitam Sancti Hilarii, quae exstat apud Surium die 14. Januarii: scripsit plurima carmina sacra, quae exstant in bibliotheca sanctorum Patrum tomo VIII. edit. 2., sed in Ecclesia celebrantur maxime illa de Sancta Cruce, «Vexilla Regis prodeunt»: et, «Pange lingua gloriosi.»

De Evagrío. 596.

Evagrius Scholasticus scripsit historiam Ecclesiasticam libris sex, ab eo tempore in quo desit Sozomenus usque ad annum duodecimum Maurilii imperatoris, id est, ad annum Domini 597.

De Sancto Gregorio Turonico. 596.

Gregorius Turonensis Episcopus floruit

imperante Mauritio, et Sancto Gregorio Papa aliquanto senior fuit: siquidem anno septimo decimo inchoante Episcopus Gregorius Turonici, Gregorius Papa creatus est: et anno vicesimo primo completo in episcopatu suo Gregorius Turonicus obiit: cui supervixit Gregorius Papa annis octo. Itaque Gregorius Turonicus obiit anno Dom. 596. Gregorius autem Papa anno Dom. 604. Hæc est Breviario vitæ S. Gregorii Turonici, et ex vita S. Gregorii Papae decerta sunt. Scripsit Sanctus Gregorius Turonicus:

De historia Francorum, lib.	40
De gloria Martyrum,	1
De gloria Confessorum,	2
De miraculis sancti Juliani,	1
De miraculis sancti Martini,	4
Epitomen historiæ Francorum,	1

Alia præterea scripsi se dicitur, quæ vel non exstant, vel certe ad notitiam meam non pervenerunt.

SECVLUM SEPTIMUM AB ANNO 600 AD 700.

De Sancto Gregorio Papa.

Sanctus Gregorius Papa sanctissimus, et Doctor eximius, et merito magnus appellatus, floruit, Justinii, Maurilii, et Phocæ temporibus, et anno quarto decimo pontificatus sui, salutis autem 604. obiit. Scripsit:

Moralis expositionis in Job lib.	38
De cura pastoralis partes tres,	1
Dialogorum cum Petro,	4
Expositionis in Cantica,	1
Expositionis in Ezechielem, hom.	22
In Evangelia, homil.	40
Expositionem in septem Psalmos penitentiales	

In primum librum Regum, lib.	6
Epistolarum libros duodecim.	
Decreta nonnulla.	

Responsiones ad undecim interrogationes Justinii Episcopi Anglorum.

De Hesychio, sive Hisycho. 601.

Hesychius, sive Hisy chius, Episcopus Hierosolymitanus, tempore S. Gregorii vixit: nam ad eum est epistola 40. libri IX. ex registro S. Gregorii. Neque alius inventus Episcopus Hierosolymæ, qui dicitur Hesychius, vel Hisy chius, ante istum, hic igitur

scripsit in Leviticum libros septem, et exponit versionem S. Hieronymi, quod est argumentum, auctorem hunc esse posteriorem Hieronymo, et Augustino, et aliis veteribus: non enim cepit versio Sancti Hieronymi esse in usu Ecclesiarum, nisi satis diu post obitum S. Hieronymi.

De S. Sophronio Episcopo. 630.

Sanctus Sophronius Episcopus Hierosolymitanus vixit tempore Honorii Papæ primi, et Heracli imperatoris, et initio hæresis Monothelitarum insignis fuit defensor fidei Catholicæ. Exstat epistola ipsius ad Sergium Episcopum Constantinopolitanum in sexta Synodo, Act. xi. Exstant etiam in bibliotheca sanctorum Patrum tomo ii. edit. 2. duo sermones ejus, unus de natali Domini, alter de Angelis. Obiit anno Dom. 634. e x Card. Baronio, tomo octavo Annalium.

De Joanne Mosco. 630.

Joannes Moscus, alias Eviratus, scripsit ad Sanctum Sophronium Episcopum Hierosolymitanum, librum, qui dicitur Prædium spirituale: atque hinc fortasse factum est, ut ipsi Sophronio, a multis hic liber tribuatur. Exstat in tomo septimo bibliothecæ sanctorum Patrum editionis secundæ. Et quidem liber est magna ex parte utilis, et citatur in septima Synodo.

De Leontio. 630.

Leontinus tempore Heracli imperatoris vixit, et sancti Joannis Episcopi cognomento Eleemosynarii æqualis sui admirabilem vitam litteris mandavit. Obiit Sanctus Joannes anno 11. Heracli, qui fuit annus Dom. 929. Hic liber testimonium habet a Synodo secunda Nicæna, et vere lectu dignissimus est.

De Jona. 630.

Jonas Anglus, sive Hibernus, tempore ejusdem Heracli, scripsit vitam et res gestas Sancti Columbani (ut est apud Bedam lib. v. hist. gentis suæ cap. 17.), qui ut novus quidam Apostolus Angliam, Gallias, et Italiam mirifice illustravit. Obiit anno sexto Heracli, qui erat annus Dom. 613. Exstat hæc vita apud Surium die 21. Novembris.

De Antiocho Monacho. 630.

Antiochus Monachus vixit Heracli tempore, et centum viginti novem hominibus (quæ exstant in bibliotheca sanctorum Patrum tomo secundo edit. 2.) deploravit ingentem illam calamitatem, quæ contigit anno quarto decimo Heracli, cum Hierusalem a Persis capta, et lignum Sanctæ Crucis in Persidem asportatum fuit: quo tempore Christiani plurimi, ad nonaginta millia, Judæis villisimo pretio divenditi, atque ab eis crudeliter morte necati dicuntur.

De S. Isidoro Hispanensi. 630.

Sanctus Isidorus Hispanensis Episcopus sedere cepit in episcopali sede, anno 596, et anno 637. migravit in cælum, ut ex chronicis Hispaniensibus intelligitur: scripsit nulla, quorum catalogum his verbis tenuit Sanctus Hildephonsus in libro de viris illustribus.

Scripsit, inquit, opera eximia, et non pauca, id est:

Librum de genere officiorum.

Librum præmiorum.

Librum de ortu, vel obitu Patrum.

Librum commentariorum, quem Synonyma vocavit.

Libellos duos ad Florentinam contra nequitias Judæorum.

Librum de natura rerum ad Sisebutum Principem.

Librum differentiarum.

Librum Sententiarum.

Librum questionum, sive expositionis Sacramentorum.

Librum Etymologiarum, quem non complevit.

Hæc ille. Sed in edit. Parisiensi anni 1601. adduntur isti libri:

De contemptu mundi.

Norma vivendi.

Exhortatio ad penitentiam.

Lamentum penitentia, versu, et alphabetice editum.

Oratio S. Isidori prolixa, ad peccata deflenda.

Oratio brevior contra insidias Diaboli.

Epist. ad Massonem de lapsu, et reparatione Sacerdotis.

Chronicum ad initium mundi usque ad annum quintum Suintiiani regis Gothorum.

Chronicum Gothorum.

Historia Vandalorum.

Historia Suevorum.

De Antiocho rege, et martyrio Macchabæorum.

De scriptoribus Ecclesiasticis.

De nativitate Domini, passione, resurrectione, regno, et judicio ad Florentinam sororem.

De vocatione gentium ad eandem.

Epistola ad Ludifredum de Episcopi et aliorum Clericorum in Ecclesia officio.

Sententiarum, sive de summo bono libri tres.

Regula Monachorum.

De conflictu vitiorum, et virtutum.

Expositio in Cantica canticorum.

Liber de viris illustribus.

Glossarium ex diversis, quæ nomine Isidori Hispanensis circumferuntur, collectum.

Observatio.

Mirum est, unde tot opera Sancti Isidori prodierint, quorum non meminit Sanctus Hildephonsus, qui eadem ætate vixit, qua Isidorus ipse. Ideo suspicor, hæc non esse ab ipso Sancto Isidoro scripta, sed ab aliquo alio superaddita. Certe liber de contemptu mundi, et norma vivendi, decerpta sunt ex libro Synonymorum. Item chronicum decerptum est ex lib. v. Etymologiarum: aut si non inde decerptum est, non est verisimile Chronicum his ab Isidoro scriptum.

Porro quæ dicuntur in editione Parisiensi commentaria in Genesim, Exodum, etc. dicuntur a Sancto Hildephonso, quæstiones, sive expositiones Sacramentorum, ex variis auctoribus collectæ: et qui sunt duo libri ad Florentinam sororem; de nativitate Domini, etc. et de vocatione gentium, fortasse sunt duo illi, quorum meminit Sanctus Hildephonsus, contra nequitiam Judæorum. Et qui vocantur in editione Parisiensi de officiis Ecclesiasticis, vocantur a Sancto Hildephonso, de genere officiorum.

De Sancto Eligio Episcopo. 640.

Sanctus Eligius Episcopus Novomiensis, scripsit homilias sexdecim, quæ exstant in bibliotheca sanctorum Patrum, tomo ii. edit. 2. Obiit anno 665. teste Sigeberto in chroni-

Tox. XII.

co: cujus vita scripta satis diligenter libris duobus a Beato Audoenno Rothomagensi præposito, exstat apud Surium die 1. Decemb.

De Berengiosio Abbate.

Berengiosus Abbas scripsit de inventione Sanctæ Crucis, libros tres: item librum de mysterio ligni Crucis: et sermones variorum argumentorum, quæ omnia exstant in bibliotheca sanctorum Patrum tomo secundo editionis secundæ: quo tempore vixerit, ignoratur.

De Esaiâ Abbate.

Esaias Abbas, qui quo tempore vixerit, invenire non potui, scripsit hom. 29. valde utiles, præsertim Monachis ad perfectionem tendentibus. Exstant in Bibliotheca sanctorum Patrum tomo secundo editionis secundæ.

De Sancto Maximo Martyre. 650.

Sanctus Maximus Monachus Constantinopolitanus, et Martyr clarissimus, vixit temporibus Honorii Papæ primi, et Heracli imperatoris: obiit autem sub Vitaliano Pontifice, et Constante imperatore anno Domini 660. Scripsit plurima, quorum catalogum refert Card. Baronius tomo viii. annalium: nunc exstat insignis disputatio habita in Africa contra Pyrrhum Monothelitam, quam Græcam et Latinam edidit idem Card. Baronius in appendice ad octavum tomum annalium. Exstat etiam in bibliotheca sanctorum Patrum tomo vi. edit. secundæ liber de Ecclesiastica mystagogia. Exstant denique tomo v. ejusdem bibliothecæ sanctorum Patrum centuriæ S. Maximi de charitate, et de incarnatione Verbi: sed cum translata sint et lingua Græca in Latinam opera Hæreticorum, non multum illis fidendum est. Solent enim Hæretici in auctoribus bonis transferendis sæpe ad suos errores sententias auctorum honorum accommodare.

De Sancto Hildephonso Episcopo Toletano. 658.

Sanctus Hildephonsus Episcopus Toletanus factus est anno Domini 658., tempore Vitaliani Papæ. Obiit anno Dom. 667. Scripsit insigne tractatum de virginitate B. Mariæ, et

27

alium de perpetua virginitate, et parturitione ejusdem sanctissimæ Deiparæ, et sermones duodecim de eadem : quæ omnia exstant excusa Parisiis apud Nivellium anno 1576. et inveniuntur in bibliotheca sanctorum Patrum tomo IX. edit. secundæ. Exstat item liber de viris illustribus, inter opera S. Isidori Hispalensis, sed cum titulo S. Ildephonsi : alia multa et versu et prosa scripsisse dicitur, quæ non exstant. Ob singularem devotionem erga Beatissimam Dei Matrem, et defensionem perpetuæ virginitatis ejusdem virginum Reginæ, meruit iste felix Antistes non solum in terris intueri eam divino splendore fulgentem, sed etiam ab ea donari præclara veste sacerdotali, et, quod summo gaudio animam ejus replevit, certus reddi de veste gloriæ post beatam mortem consequenda: quæ omnia scribit Julianus ejus Diaconus, prefatione in librum S. Ildephonsi de laudibus intemeratæ Virginis Mariæ.

De Sancto Juliano Episcopo Toletano. 680.

Sanctus Julianus Episcopus Toletanus, creatus est anno Dom. 680., et post annos decem obiit. Scripsit tres libros adversus Judæos, qui exstant in bibliotheca sanctorum Patrum tomo quarto edit. II. Scripsit etiam tres libros de futuro seculo, quos Prognosticon vocavit, qui exstant in bibliotheca sanctorum Patrum tomo IX. edit. secunda, admonet autem Card. Baronius in notis ad martyrologium, die octavo martyrii, factum Julianum Episcopum Coletanum non recte vocari Julianum Pomerium: duo enim fuerunt Pomerii, unus Presbyter qui simpliciter dicebatur Pomerius, a Gennadio, sed ab Isidoro, et ab aliis dicitur Julianus Pomerius quem Gennadius Massiliensis in catalogo illustrium virorum scribit, suo tempore vixisse, id est, ante annum Dom. 500., atque hic videtur esse ille, quem tam sæpe citat in suo Prognostico Sanctus Julianus Archiepiscopus Toletanus, de quo nunc agimus. Alter fuit Julianus Pomerius Diaconus, qui prefationem addidit ad libros S. Ildephonsi, de quo paulo ante meminimus. Hic autem Sanctus Julianus vivebat æra 724. id est, anno Dom. 686. Sed cum auctor hujus operis in epistola ad regem Ervigium se Julianum Pomerium nominet, non video, cur non ipse Julianus Pomerius dici possit, ut sint tres Juliani Pomerii, unus Presbyter, alter Diaconus, et tertius Episcopus.

De Anastasio Nicæno.

Anastasius Nicænus Episcopus vixit post Concilium Trullanum, quinisextum a Græcis nuncupatum, quia canones addidit Concilio quinto et sexto generali : citat enim hic auctor canonem secundum Trullanum. Scripsit responsionem ad interrogationes de multis capitibus Ecclesiasticis. Vide bibliothecam sanctorum Patrum, tomo primo edit. secunda, ubi notæ marginales caute legendæ, aut potius delendæ sunt, quia non sanam doctrinam continent.

SECVLUM OCTAVVM AB ANNO 700. AD 800.

De S. Gregorio Juniore. 714.

Sanctus Gregorius Papa secundus, sive junior, sedere cepit anno salutis 714., sedit annos 17., obiit anno 731. Scripsit varia opera, sed exstant solum epistolæ doctissimæ, et multæ, quarum una ad Sanctum Germanum exstat in septima Synodo act. 4. duæ Græce et Latine ad imperatorem Leonem Isauricum. Exstant apud Card. Baronium, tomo annualium 9. ad annum 15. Gregorii secundi; apud eundem exstant epistolæ ad Bonifacium anno undecimo pontificatus; et ad Carolum Martellum ad Turingos, ad Saxones, et ad alios anno decimo Pontificatus.

De S. Anthelmo.

Sanctus Anthelmus, sive Adelmus, Episcopus fuit in Scotia, et anno Dom. 700. sedere cepit, ex Beda, lib. V. hist. cap. 19. Scripsit de virginitate librum, qui exstat in bibliotheca sanctorum Patrum tomo tertio edit. secunda, Scripsit etiam de Paschatis die contra errores Britonum, teste Beda. Ejus vita habetur apud Surium die 28. Maii.

De S. Marcellino. 717.

Sanctus Marcellinus Presbyter vir Apostolicus socius fuit S. Suiberti, primi Verdensis Episcopi, qui obiit anno Dom. 717. Sed ipse B. Marcellinus diutius multo vixit, et scripsit vitam S. Suiberti, quæ exstat apud Surium die primo Martii, atque ad relationem factam ex hoc libro S. Marcellini, S. Suiberti canonizatus fuit postea a Leone III. Pontifice anno 804.

De S. Germano Constantimopolitano 720.

Sanctus Germanus Episcopus Constantimopolitanus vixit temporibus Gregorii II. Papæ, et Leonis Isaurii imper. Hæretici. Multa propter sacras imagines, et fecit egregie, et pertulit fortiter : tandem nonagenarius in exilio mortuus est anno Domini 730. Scripsit multa. Exstat nunc theoria rerum sacrarum in bibliotheca S. Patrum tomo IV. edit. 2. Exstant etiam epistolæ tres Græce et Latine ejusdem S. Germani in Concilio secundo Nicæno, art. 4. quarum tertia valde proluxa est : quibus epistolis præponitur epistola Gregorii Papæ II. ad Germanum. Exstat apud Henricum Canisium tomo III. antiquæ lectionis fragmentum Græco-Latinum orationis ejusdem de hæresibus.

De Venerabili Beda.

Venerabilis Beda Presbyter Anglus floruit eodem tempore; anno siquidem Dom. 731. in vivis erat, ut ipse testatur in fine quinti libri historie Anglicanæ. Scripsit plurima, quæ octo tomis continentur.

Primus tomus.

Continet ea, quæ ad grammaticam, arithmeticam, geometriam, astronomiam, musicam et similes artes pertinent.

Secundus tomus.

Continet librum de natura rerum.
De temporum ratione.
De sex ætatibus mundi.
De temporibus ad intelligendam supplicationem.
Temporum sacre Scripturæ.
Sententias ex Cicerone et Aristotele.
De proverbiiis.
De substantiis elementorum.
Philosophiæ libros quatuor.
Librum de Pascha, sive æquinoctio.
Epistolam de devinatione mortis, et vitæ.
Librum de arca Noe.
Librum de lingua gentium.
Denique oracula Sibyllina.

Tertius tomus.

Continet libros quinque historiæ gentis suæ, cum epitome.

Vitas SS. Guthberti, Felicis, Vedasti, Columbani, Attalæ, Patricii, Eustasii, Bertolfi, Arnolphi, Burgondofore.
Item carmen de Justini martyrio.
Martyrologium.
De situ Hierusalem.
Interpretationem nominum Hebraicorum et Græcorum in sacris Bibliis occurrentium.
Excerpta, et collectanea.

Quartus tomus.

Continet explanationem in Pentateuchum, et libros Regum.
Item in Samuelem explanationum allegoricarum libros quatuor.
Item explanationem in Esdras, Tobiam, Job, Proverbia, et Cantica.
Denique de tabernaculo, et vasis, ac vestibus ejus libros duos.

Quintus tomus.

Continet commentaria in totum novum Testamentum, exceptis epistolis B. Pauli.

Sextus tomus.

Continet retractiones, et questiones in Acta Apostolorum.
Commentaria in omnes epistolas S. Pauli ex Augustini sententiis, et verbis excerpta.

Septimus tomus.

Continet homilias de tempore, et de sanctis plurimis.
Item librum de muliere forti.
Librum de officiis.
Scintillas sive loco communes.
Fragmenta in libros Sapientiales, et Psalmi versus.

Octavus tomus.

Continet lib. de templo Salomonis.
Librum de creatione sive opere sex dierum.
Questiones in Octateuchum.
In quatuor libros Regum.
Questiones varias.
Commentaria in Psalmos.
Commentaria in Boetii librum de Trinitate.
De verbis Christi.
Meditationis passionis.
De remediis peccatorum.

Observatio prima.

Exstat indiculus operum venerabilis Bedæ ab ipsomet scriptus, ut etiam vita ejusdem usque ad annum ætatis quinquagesimum nonum ab ipso descripta est post historiam gentis suæ. Aliqua opera postea scripsit. Vixit enim longissimam vitam: ideo mirum non est, si aliqua nunc ejus homine circumferantur, quorum ipse in indiculo suo non meminit.

Observatio secunda.

Non desunt, qui a catalogo operum venerabilis Bedæ demere velint commentaria in epistolas S. Pauli ex Augustini verbis contexta. Sed nullus probabilis id fecit, quam Card. Baronius. Siquidem tomo septimo annalium ad annum Christi 562. refert ex Cassiodoro, Petrum quemdam Abbatem Tripolitanum S. Pauli epistolas exemplis opusculorum S. Augustini subnotasse, ut per os alienum sui cordis declararet arcanum, quæ ita locis singulis competenter aptavit, ut hoc magis studio B. Augustini credas esse profectum. Mirum est enim, sic alterum ex altero dilucidasse, ut nulla verborum suorum adjectione permixta, desiderium cordis proprii complere videatur hæc Cassiodorus. Censet igitur Card. Baronius, commentaria illa in epistolas S. Pauli, non Bedæ esse Presbyteri, sed Petri Tripolitani Abbatis. Quia vero in præfatione Bedæ in epistolas habentur hæc verba: « In Apostolum quæcumque in opusculis S. Augustini exposita inveni, cuncta per ordinem transcribere curavi, » respondet Card. Baronius, eam præfationem non esse Bedæ, sed alicujus, qui ut hæc commentaria Bedæ adscriberet illa verba adjecit.

Ego vero quamvis a viro doctissimo, et optimo, et mihi cum viveret, conjunctissimo valde ægre dissentiam: exponam tamen rationes, quæ me movent, ut existimem ista commentaria vere esse Bedæ, et judicium lectori relinquam.

Primum, præfatio illa non est quidem a Beda his commentariis adjuncta: sed tamen tota sumpta est a verbis Bedæ, quæ habentur ad finem historię, sive epitomes, cui subjecerat ipse Beda vitam suam, et indiculum operum suorum, ut Card. ipse Baronius affirmat, tomo VIII. annal. ad annum Dom. 731., ubi ipsum indiculum, qui in multis co-

dicibus deest, ad verbum ponit et in eo indiculo Bedæ a Card. Baronio representata sunt illa verba: « In Apostolum quæcumque in opusculis S. Augustini exposita inveni, cuncta per ordinem transcribere curavi. » Neque eo loco Card. Baronius dicit ea verba non esse Bedæ, neque credibile est, ullum fuisse tam audacem, et temerarium, ut indiculo Bedæ aliquid addere vellet.

Quod si verba illa sunt Bedæ, ut vere sunt, necesse est omnino, aut Bedam esse mentium, quod nemo diceret, aut commentaria illa vere esse Bedæ.

Deinde, si ea commentaria non sunt Bedæ, certe sequitur, ut Beda, qui tam diligenter in utriusque Testamenti libris explanandis laboravit, solum Apostolum prætermiserit, cujus epistolæ nobilissima pars Scripturarum esse videntur.

Præterea quid impedit, quominus duo auctores, Petrus Abbas, et Beda Presbyter, diversis temporibus et locis eodem studio in Paulo ex Augustini scriptis explicando deudaverint? si commentarium Petri Abbatis haberemus, et eo collato cum commentario Bedæ, unum et idem esse videremus: tum plane fatendum esset, non esse hoc opus Bedæ adscribendum: sed cum illud non exstat, licet omnino existimare, diversum ab isto fuisse, id est ex diversis Augustini sententis verbisque conflatum.

Observatio tertia.

Ex vitis sanctorum, quæ habentur tertio tomo Bedæ, quædam sunt, quæ ab ipso Beda scriptæ non sunt. Certe vita S. Patricii duobus libris comprehensa, non habetur in indiculo, et satis constat scriptam a Probo, ut in extremo libro secundo legitur: sic etiam vitam S. Columbani non Beda, sed Jonas scripsit: et vitam S. Arnulphi Paulus Diaconus scripsit, non Beda: sic etiam inter collectanea et flores, quæ habentur III. tomo, nihil fere est quod sit Bedæ ingenio dignum. collectaneum de luminaribus Ecclesiæ habetur etiam in quarto tomo S. Hieronymi, et nec Hieronymi, nec Bedæ est. Collectaneum de quatuor generibus ligni in Cruce Domini, nihil solidi habet. Oratiuncula, ubi invocantur tres Jacobi, et altera, ubi invocantur Angelus Uriel, et Rumiel, longe absunt a gravitate, et scientiæ Bedæ: sed sicut sunt inter opera Bedæ aliqua, quæ non sunt Bedæ, ita desunt commentaria in Isaiam, He-

remiam, Danielem et duodecim Prophetas minores, quæ in indiculo operum Bedæ numerantur: et periisse videntur.

De S. Jo. Damasceno. 731.

Sanctus Joannes Damascenus, vir magnæ doctrinæ, et sanctitatis, æqualis fuit venerabilis Bedæ, et unus occidentem, alter orientem sapientia sua illustravit: nam tempore Gregorii II. Papæ, et Leonis Isauri imperatoris Hæretici scripsit orationes pro defensione sacrarum imaginum adversus prædictum Leonem, circa annum Dom. 731. sed diu postea supervixit, et multa passus est ab imperatore Constantino Copronymo propter fidem Catholicam. Itaque longe a veritate aberrant, qui Damascenum tempore Theodosii senioris floruisse scribunt. Scripsit multa præclara opera, atque in primis libros quatuor de fide orthodoxa in quibus ipse primus universam theologiam recto ordine comprehendit. Eum imitati sunt Magister sententiarum, et Doctores, qui scholastici dicuntur. Scripsit præterea orationes tres doctissimas et utilissimas adversus impugnatores sacrarum imaginum. Scripsit etiam alia minora opuscula:

De logica librum unum.	
De physica,	5
De introductione dignitatum,	1
De duobus voluntatibus Christi,	1
De centum hæresibus,	1
De trisagio,	1
De altercatione Christiani, et Sacerani,	4
Historiæ Barlaam, et Josaphat,	1
De his qui in fide dormierunt orationem,	1
Parallelorum,	3
De transfiguratione Christi.	
De nativitate B. Virginis, et de ejusdem Assumptione orationes.	
Adversus Manichæos dialogum.	
Vitæ S. Stephani junioris.	
Accesserunt nuper liber ejusdem Damasceni contra Acephalos, sed mutilus: et alius contra Nestorianos, apud Henricum Canisium tomo quarto antiquæ lectionis.	

Observatio.

Ex his operibus nihil in dubium revocari potest nisi historia Barlaam: et Oratio de his qui in fide dormierunt. Historia Barlaam

et Josaphat, insignis et utilis est. Sed quia Barlaam, dum instruit discipulum suum Josaphat, jubet eum credere in Spiritum sanctum ex Patre et Filio procedentem: dubitatio exorta est an hoc opus esse poterit Joannis Damasceni, qui libro primo de fide Orthodoxa cap. 11. docet Spiritum sanctum non procedere ex Filio sed per Filium. Sed responderi potest, in historia Barlaam particulam illam (ex Filio) videri additam ab aliquo: nam in nova editione per Billium castigata, non habetur (ex Filio). Dubitatio quoque existit, an hæc narratio sit vera historia, an potius conficta ad erudiendos nobiles adolescentes: qualis est vita Cyri apud Xenophontem. Cæterum veram historiam esse constat ex eo, quod Sanctus Joannes Damascenus in fine historiæ invocet Sanctos Barlaam et Josaphat, quorum res gestas scriperat, et Ecclesia Catholica in martyrologio descriptos veneratur, die 27. Novembris, eosdem Sanctos Barlaam et Josaphat.

Oratio de his qui in fide migraverunt, scrupulum injectit, quia narrat Falconillam precibus primæ Martyris, et Trajani animam precibus S. Gregorii Papæ ab inferni supplicio liberatos, quæ narrationes falsæ esse videntur, et fabulis similiores, quam historiæ. Sed fieri potest, ut Sanctus Joannes Damascenus, quamvis aliqui doctus et prudens, istis narrationibus facile fidem haberet, neque de veritate earum investiganda sollicitus fuerit.

De S. Bonifacio Moguntino. 740.

Sanctus Bonifacius natione Anglus Archiepiscopus Moguntinus, et Martyr, vixit temporibus Gregorii II. et III. et Zachariæ Pontificum Romanorum et obiit anno 755. Scripsit epistolas multas, quæ excusæ exstant anno 1605. Mogun. De ejus rebus gestis, vide Card. Baronium tomo IX. annalium, ad annum 755.

De Antonio Melissa.

Antonius Melissa Monachus scripsit libros duos communium locorum ad virtutes sequendas, et vitia fugienda, quos ex Patribus collegit: et quoniam ultimus, quem citat, est Sanctus Joannes Damascenus, ideo hoc loco eum posuimus cum veram ætatem ejus ignoraremus. Exstant hi libri in bibliotheca

sanctorum Patrum tomo quinto editionis secundæ. Sed caute legendi sunt, quoniam ab Hæreticis latinitate donati et impressi sunt. Vide observationes Jacobi Billii additas ad epistolas Isidori Pelusiota, et Frontonis Ducaei notas, et Judicem expurgatorium Romæ impressum anno 1607.

De Hadriano Papa primo. 772.

Hadrianus Papa primus sedere cœpit in Apostolica Sede, anno Dom. 772. Constantino Copronymo Hæretico imperante, et sedit annis viginti quatuor minus uno mense cum dimidio, usque ad annum Dom. 793. Vir fuit sanctus, et eruditus, et præter epistolas multas, quæ exstant partim in septima Synodo act. II. partim inter epistolas pontificias: scripsit insignem librum pro defensione septimæ Synodi, et responsonem ad librum missum a Carolo rege Francorum ex Concilio Francfordiensi: qui liber Hadriani Pape exstat post septimum Synodum, in nova editione Romana Conciliorum generalium, Græce et Latine impressorum anno 1612. Sciendum est autem librum, cui respondet Hadrianus, non fuisse compositum a Carolo rege (ut Hæretici Iconoclastæ falso affirmant), sed esse librum continentem objectiones adversus septimam Synodum, quam Patres Concilii Francfordiensi arbitrati sunt celebratam fuisse sine consensu Rom. Pontificis, et erroribus multis scætere, atque ideo non recipiendam, sed rejiciendam videri.

De Paulo Diacono. 774.

Paulus Diaconus Aquileiensis, a secretis erat Desiderii regis Longobardorum, quando per Carolum regem Francorum Desiderius captus, et regnum ipsius eversum fuit anno Domini 774., qui deinde Monachus Cassinensis factus pie et religiose vitam duxit, ut scribit Leo Hostiensis in Chronico Cassinensi lib. II. cap. 17. Scripsit libros sex de gestis Longobardorum. Scripsisse etiam dicitur libros historiæ Romanæ, quos videmus adjunctæ historiæ Eutropii post imperium Joviani, ubi desit Eutropius. Sed viri docti negant eos libros esse Pauli Diaconi. Scripsit præterea in regulam S. Benedicti, ut Leo Hostiensis testatur loco notato; et ea dicitur haberi manuscripta in monasterio Cassinensi. Scripsit hymnos sacros quorum

unus qui incipit « Ut queant laxis resonare fibris » ab Ecclesia frequentatur in natali S. Jo. Baptistæ. Denique scripsit homilias, et alia, quæ non exstant nisi manuscripta in bibliothecis.

De Paulino Aquileiensi. 780.

Paulinus Aquileiensis Episcopus, vir doctus et pius, tempore Caroli Magni scripsit contra Felicem et Elipandum, librum de sancta Trinitate, qui exstat in bibliotheca sanctorum Patrum tomo quarto edit. II., obiit anno Dom. 822. clarus miraculis.

De Eginartha. 780.

Eginarthus Cancellarius Caroli Magni scripsit ejus vitam satis diligenter. Scripsit etiam historiam Francorum. Scripsit quoque de translatione Sanctorum Petri et Marcellini, prosa et versu, quæ exstant apud Surium tomo VII. die 2. Junii. Tandem Monachus, et Abbas relicto sæculo factus est.

De Albino Alcuino. 780.

Albinus Alcuinus Anglus Bedæ discipulus, in Gallias a Carolo rege Francorum evocatus multa scripsit: e quibus exstant:

- Liber de divinis officiis.
- Epistola ad Carolum regem.
- Et altera ad Odvium Presbyterum.
- Hæc, inquam, exstant in codice impresso Coloniae anno 1568, cum aliis septem auctoribus de eodem argumento.
- Exstant præterea in bibliotheca SS. Patrum tom III. edit. 2.
- Questionum in Genesim lib. 4
- In Ecclesiastem, 4
- De virtutibus et vitis, 2
- Questionum de Trinitate, 4
- De Trinitate, libri 3
- De ratione animæ epistola ad Eulaliium.
- De divinis officiis, 4
- Exstant etiam epistolæ ejusdem Albini num. 67. apud Henricum Canisium tomo 4. antiq. lectio. n.

SÆCULUM NONUM AB ANNO 800. AD 900.

De S. Nicephoro 814.

Sanctus Nicephorus Episcopus Constanti-

nopolitanus vixit tempore Leonis tertii Pontificis, ad quem anno Dom. 811. misit epistolam valde prolixam, quæ exstat tomo 9. annalium Gard. Baronii. Scripsit etiam chronicum, quod exstat in bibliotheca sanctorum Patrum tomo secundo edit. secundæ. Scripsit quoque quatuor opuscula contra leonemachos, quæ exstant apud Henricum Canisium tomo quarto antiq. lectio. n. Tandem vir sanctissimus propter fidei confessionem in exilio obiit anno Domini 828.

De Usuardo. 812.

Usuardus Monachus natione Gallus, Alcuini discipulus, jussu Caroli Magni martyrologium scripsit satis accuratum et celebre, quo multæ Ecclesiæ usæ sunt.

De S. Ludgero. 812.

Sanctus Ludgerus primus Episcopus Monasteriensis, vixit tempore Caroli Magni imp. de quo illud insigne narratur quod cum ab imperatore vocatus semel atque iterum ire recusasset, quod in Dei laudibus recitandis occupatus esset: et ipse apud imperatorem se purgavit, quod majori homino obsequium tunc præstaret, et a pio et religioso imperatore mirifice inde laudatus fuit. Scripsit post Sanctum Marcellinum, epistolam egregiam de vita et miraculis Sancti Suiberti, quæ exstat apud Surium die primo Martii. Dicitur etiam scripsisse res gestas Sancti Bonifacii Episcopi et Martyris, atque Apostoli Germaniæ.

De Aponio. 812.

Aponius vir doctus scripsit in Cantica canticum Salomonis: quod opus exstat in bibliotheca sanctorum Patrum tomo 1. edit. 2. et floruisse dicitur anno Dom. 812.

De Paschasio Rutherto. 820.

Paschasius Ruthbertus Abbas Corbeiensis floruit tempore Paschalis Pape primi, et Ludovici imperatoris. Scripsit insignem librum de corpore, et sanguine Domini, qui exstat in bibliotheca sanctorum Patrum tomo VI. edit. 2. Scripsit etiam vitam S. Adhelardi Abbatis, quæ est apud Surium die 2. Januarii. Scripsit quoque in Threnos Hieremiæ librum, qui editus est Coloniae anno

1332. Hic auctor primus fuit, qui serio et copiose scripsit de veritate corporis, et sanguinis Domini, in Eucharistia, contra Bertram Presbyterum, qui fuit ex primis qui eam in dubium revocarant.

De Claudio Scoto. 820.

Claudius Scotus vivit tempore Ludovici Pii imperatoris, cujus expeditionis in Northmanos meminit præfatione commentarii in Mattheum. Contigit autem ea expeditio anno secundo Ludovici, qui fuit annus Dom. 815. Fertur hic auctor scripsisse non solum in Mattheum, sed etiam in Genesim, Exodum, Leviticam, Numeros, Deuteronomium, Josue, lib. Judicum, et Ruth: an autem hæc exstant, ignorare me fateor.

De Jona Aurelianensi. 820.

Jonas Episcopus Aurelianensis eodem imperante Ludovico scripsit libros tres, qui exstant, adversus Claudium Episcopum Taurinensem pro defensione sacrarum imaginum, et signi Sanctæ Crucis, et peregrinationum ad loca sancta. Sed hic tamen auctor caute legendus est, quoniam laborat eodem errore, quo Abogardus, et reliqui ejus ætatis Galli, qui negabant sacris imaginibus ullum deberi cultum religiosum: de qua re, vide Anastasium bibliothecarium præfatione in septimam Synodum.

De S. Theodoro Studite. 820.

Sanctus Theodorus Studites, vir admirandus, et potens opere, et sermone, dimicavit pro cultu sacrarum imaginum, et contra hæresim defendentem adulterium posse fieri licitum ex dispensatione, usque ad exilia, carceres, et supplicia varia. Tandem miraculis clarius migravit in cœlum anno Dom. 826. Vide Card. Baronium tomo IX. annalium, ubi fusissime de hoc sancto viro agit, et sæpe fragmenta epistolarum ejus adducit. Scripsit epistolas plurimas, supra 200. utilissimas, et doctissimas: quarum duæ exstant in bibliotheca sanctorum Patrum tomo III. edit. secundæ. Exstat etiam apud Surium die 16. Decembris vita S. Platonis Abbatis, prædecessoris S. Theodori, ab ipso Sancto Theodoro Studite conscripta. Exstant quoque Catecheses, et homiliæ ejusdem Theodori Studite editæ Antwerpæ interpretibus partim